

Tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022 for Fjaltring Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 665016	Skolens navn: Fjaltring Friskole
----------------------	-------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna-Marie H. Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
04-10-2021	Alle	Fællessamling	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
04-10-2021	2.-6.klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen

04-10-2021	2.-6.klasse	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
04-10-2021	Indskoling	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
04-10-2021	3.-5. kl.	Engelsk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
05-10-2021	Alle	Morgensamling	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
05-10-2021	Indskoling	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
05-10-2021	2.-6.klasse	Innovation og bæredygtighed	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
05-10-2021	Indskoling	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
05-10-2021	3.-6.kl.	Tysk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har besøgt Fjaltring Friskole to hele skoledage og desuden haft mulighed for at følge tæt med i skolens dagligdag gennem modtagelse af den ugentlige nyhedsmail fra skolen Fredagsnyt. I Fredagsnyt er der altid både et blik bagud: hvordan er ugen gået - og et blik fremad: hvad skal der ske i den kommende uge/ den kommende tid. Jeg har desuden nærlæst skolens hjemmeside og følger løbende facebookgruppen Fjaltring Friskole, hvor man i både ord og billeder har god mulighed for at følge med i skolens store og små begivenheder.

Jeg har nedenfor samlet mine iagttagelser under de tre hovedgrupper af undervisning: det humanistiske fagområde, det naturvidenskabelige fagområde og det praktisk-musiske fagområde. Det er ifølge bekendtgørelsen om tilsynsførende min opgave at vurdere om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der vil således være tomme rubrikker i erklæringen, hvilket alene skyldes min organisering af stoffet i mere overordnede kategorier.

Inden jeg går til de tre faggrupper, vil jeg dog nævne et par forhold, der kendetegner skolen helt generelt.

- Der er en god atmosfære på skolen. Man mærker tydeligt, at eleverne er trygge, at Fjaltring Friskole er et godt værested.
- Der er gode rammer for læring, og man kan iagttage, at Fjaltring Friskole er et godt lærested!
- Skolen har et bredt læringssyn, hvilket betyder, at læring finder sted både i de fagdelte timer, i de tværgående temaer og aktiviteter, samt i hele det lokalt levede liv.
- Der er udarbejdet en overordnet undervisningsplan for skolens forskellige fag gennem hele året. Planen viser, at Fælles Mål udgør det tydelige grundlag, når undervisningen planlægges.
- Skolen er en lille skole med pt. 18 elever, hvilket betyder, at en stor del af undervisningen foregår på to hold: lillegruppen (0.-1. klasse) og mellemgruppen (2.-6.klasse). Lærerne udviser stort kendskab til elevernes forskellige forudsætninger, og der finder en naturlig differentiering sted i form af differentierede krav til

opgaverne, differentieret vejledning og differentiering i valg af læremidler.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Det er mit indtryk, at der arbejdes tydeligt med de grundlæggende færdigheder inden for de enkelte fag, lige som der arbejdes med mere tværgående og overordnede kompetencer. I dansk har jeg for eksempel set både arbejde med grundlæggende stavefærdighed og overordnede fortolkningssamtaler. I engelsk har jeg både set klassiske oversættelsesøvelser og arbejde med autentiske aktuelle tekster.

Lærerne anvender diagnostiske test fra Specialpædagogisk Forlag to gange om året forud for forældresamtalerne. Eleverne er fortrolige med disse test og ved, at lærerne bruger testene til at se, om der er noget i undervisningen, der skal laves om – og om der er behov for en særlig indsats på enkelte faglige områder eller over for enkelte elever.

Testresultaterne viser, at elevernes udbytte af undervisningen er godt, og at deres niveau fuldt ud er på højde med det "nationale" og "regionale" niveau.

Ud over de regelmæssige test har lærerne god mulighed for at iagttage og stimulere både de mundtlige og de skriftlige kompetencer. Det mundtlige kan iagttages i hver enkelt time, hvor der er classesamtale eller andre mundtlige aktiviteter, og det skriftlige kan iagttages både ved små skriftlige øvelser i dagligdagen, og for mellemgruppens vedkommende ved de større skriftlige arbejder. For eksempel har eleverne i dansk en månedsopgave i tilknytning til det emne, der arbejdes med i den pågældende måned.

Kulturfag har selvstændige timer, mens kristendom er placeret i morgensamlinger og ved fællessamlinger om fredagen. Det er blandt andet også ved disse samlinger, at man ser, hvor tæt friskolen er knyttet til og forankret i

et levende landsbysamfund. Der er således en månedlig morgensang i kirken, og der er samarbejde med lokalforeningen om forskellige arrangementer i løbet af året - som fx den årlige græskarfestival.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Også i matematik anvender lærerne Specialpædagogisk Forlags diagnostiske tests til at følge elevernes faglige udvikling. Og også her viser resultaterne, at undervisningen står mål med det man kunne forvente i folkeskolen. Desuden afleverer eleverne hver anden uge deres hæfter med forskellige alders- og færdighedstilpassede opgaver, så det er let for lærerne at sætte ind, hvis der er brug for ekstra støtte.

Det er mit indtryk, at matematikundervisningen i høj grad knytter til ved matematiksystemets grundbog, men at lærerne via samtale om de forskellige matematikbegreber forsøger at give eleverne forståelse for "matematikken i hverdagen". I natur-teknik og de tværfaglige emner arbejdes der både med skolens egne grundbøger, med materialer fra CFU og med naturen selv som lærested og læremiddel.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Når man går rundt på skolen, kan man tydeligt se, at mange emner bearbejdes ved hjælp af praktisk-musiske læreprocesser. På mine besøgsdage i efteråret så jeg blandt mange andre ting: tegneserier om historiske emner, alternativ plastic-produktion som en del af et forløb om skrald og forurening, plancher om dyr og matematikspil til træning af addition.

Men ud over de praktisk-musiske læreprocesser i de humanistiske og naturvidenskabelige fag er de praktisk-musiske fag naturligvis også på skemaet for sig selv. Skolen definerer følgende områder inden for de kreative fag: madkundskab, håndværk-design, billedkunst, teater, musik og fortælling, samt krop og bevægelse. Det er mit

indtryk, at eleverne har rig mulighed for udfoldelse på alle områderne både i timerne og i de lange og indholdsmættede frikvarterer. Jeg så for eksempel mange elev-initiativer og høj fysisk aktivitet hos de fleste børn i de pauser, hvor jeg var til stede.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Skole uden overbygning

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Jeg har samlet bemærkninger til alle punkter under frihed, folkestyre og demokratisk dannelse under ét, da de er nøje vævet ind i hinanden.

I skolens samlede undervisningsplan er det tydeligt formuleret, at skolen stræber efter en grundtvigiansk og demokratisk dannelse. Når man besøger skolen, får man et indtryk af, at denne stræben lykkes. Der er syn for og respekt for det enkelte menneske, og der er en stor ligeværdighed mellem børn og voksne, selv om det er tydeligt, at det er de voksne, der sætter retningen og definerer rammerne.

Den demokratiske dannelse ses også tydeligt gennem den måde, der arbejdes med projekter på. Eleverne udfordres til at tage ansvar, som jeg fx så det ved faget "iværksætteri og bæredygtighed". Der skulle eleverne selv planlægge samarbejdet med de involverede studerende, og jeg kunne iagttage, hvordan lærerne drøftede udfordringerne ved at "sidde på hænderne" og lade eleverne forsøge og fejle, fordi det netop var en vigtig del af læreprocessen.

Der er ikke elevråd på skolen, men elevernes stemme er tydelig på skolen, hvilket særligt fornemmes til morgensamlingen. I ugebrevene berettes der ofte om elevfremlæggelser og om elevforslag til aktiviteter. Det fremgår desuden tydeligt af ugebrevene, hvor vigtigt samspillet med forældrene og hele lokalsamfundet er, hvilket i sig selv er en forberedelse til deltagelse i et samfund med frihed og folkestyre.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Nej

17.1 Uddybning

Se ovenstående tekst

18 Er skolens elever blevet opfordret af skolens leder til at danne elevråd eller på anden demokratisk måde varetage deres fælles interesser vedrørende skolen? (jf. friskoleloven § 1, stk. 4)?

Ja

18.1 Uddybning

Se ovenstående tekst

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

21.1 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

7500,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Det er mit klare indtryk, at undervisningen på Fjaltring Friskole står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen foregår på dansk, og elevernes standpunkter er tilfredsstillende på alle fagområder. Skolen forbereder eleverne til et samfund med frihed og folkestyre og bidrager til elevernes demokratiske dannelse!